

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy óra. . . . 1 kor. Egy óra. 1 kor. 50 fill. Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "		Felelős szerkesztő: HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 47. és 49. szám.

A háboru réme

Debrecen, márc. 16.

Hosszu esztendőök óta nem uralkodott Debreczenben akkora pánik, mint a mai napon A háboru réme korán reggel lázba ejtette az embereket, azzal a hírrel kapcsolatosan, hogy Kovács József polgármesterhez megérkezett a honvédelmi miniszternek a mozgósításra vonatkozó rendelete. A láz valóságos pánikká fejlődött a déli órákban, amikor a budapesti tőzsdéről nagy áresések híre érkezett. Nos, ha a börzén baj van, akkor komoly dolgok történhetnek a haláron. A déli korzón valósággal ostromolták egymást kérdezősködéssel az emberek és természetesen még inkább fokozódott a pánik, amikor megerősítést nyertek a nyugtalanító hírek: tény, hogy a polgármestert éjfél után egy óraker fölverték álmából egy sürgős távirattal, melyben a honvédelmi miniszter azt rendeli, hogy a fehér színű behívókat, melyeket a katonai parancsnokságok küldtek el hozzá, a lehető legrövidebb idő alatt kézbesíttesse ki a tartalékosoknak és a póttartalékosoknak. A polgármester sürgősen megfelelt az utasításnak és a mai napon már kihordták a behívókat a műszaki csapatok debreceni tartalékosainak és póttartalékosainak, szám szerint huszonegy embernek. Ugyanílyen rendeletet kapott Kovács Gyula, Hajdúvármegye alispánja is, aki a megyében huszonhat tartalékos, illetve póttartalé-

kos szekerésznek és utásznak hordatta ki a behívó cédulákat.

A mozgósítás ténye tehát — egyelőre ugyan csupán a műszaki csapatokra nézve — megtörtént és el lehetünk készülve rá, hogy legközelebb a gyalogság, a lovasság és a tüzérség is mobilizáltnak fog. Mindennek dacára nem lehet teljes bizonyossággal megállapítani a háboru föltétlen kitörését, mert a mozgósítás ténye egymagában még nem jövendőli be ezt minden kétséget kizáró módon. A hadvezetőségnek kötelessége volt hadilétszámra emelni az egész hadsereget, a szomszédos állam kihívó magaviselete miatt és a mozgósítást kötelessége volt eszközölni, legalább is preventív intézkedés gyanánt, hogy meglepetések prédájával ne dobja oda a határszéleket. És különösen megbízhatatlanok azok a hírek, amelyek a háboru kitörését küszöbön állónak mondják, mint amely egy-két nap alatt bekövetkezik.

Akár lesz háboru, akár helyreáll a monarkia és Szerbia között a békés szomszédi viszony, bizonyosra vehető, hogy még jó néhány hét eltelik, míg a helyzet egészen tisztázva lesz. Szerbia jegyzékére, amelyet Forgách gróf belgrádi követünk nyílt és határozott felszólítására adott, a bécsi külügyi hivatalból szétmentek a hírek, hogy a tárgyalások korántsem szakadtak meg, sőt csak ezután fognak még inkább nekiindulni. Ezek az újabb tárgyalások jó

nehány hetet fognak ismét lekötni, de hogy a béke helyreállítására vezetnek-e majd, arra igazán kevés a reménység. Szerbia abban a jegyzékében, amelyet tegnap kapott meg Aehrenthal, megint a nyelvét öltögeti ránk és valószínű, hogy a vakmerő kis állam nem fog visszatérni az újabb tárgyalások hetében sem az örvény széléről, ahová kalandorai juttatták.

Ugy kell felfogni tehát a helyzetet, hogy a háboru réme igenis itt van a nyakunkon, de csak néhány héttel később sujt le reánk, amikor már sokkal nagyobb sebeket üt az ország testén. — Aehrenthal ur még tárgyal Szerbiával, tárgyal mindaddig, míg Szerbia és Montenegro ideálisan fel nem szerelik magukat a háborura, amikor még egyszer annyi hadtest, ágyu, vér és pénz kell Szerbia ellen, mint kellene most, vagy kellett volna három hónap előtt.

A budapesti orosz konzul afférje.

Fővárosi tudósítónk táviratozza: Megemlékeztek a lapok már arról, hogy Muraviev gróf, budapesti orosz főkonzul a pétervári külügyi hivatalba szolitották. Ez a hír nem fedt teljesen a valóságot. Muravievet tényleg fölmentették a budapesti főkonzulágtól és tényleg beosztották a pétervári külügyminiszterium hivatalnoki karába. De az orosz követ nem hajlandó a pétervári külügyi kormány e rendeletének e gedelmeskedni. Muraviev ma távozik Budapestről és Párisba megy. Muraviev valószínűleg nem foglalja el állását és a diplomácia szolgálatból végleg távozik.

A billiárd.

— Franciából. —

A katonák két napon keresztül teljes felszereléssel álltak a tűzvonalban a zuhogó esőben. Most pedig már három óra hosszat lábhoz eresztett fegyverrel várakoztak a sáros országúton.

Sokan közülök támoilogva dőlnek egymásnak, némelyik az előtte álló borjújára hajtja a fejét s elbóbiskol. Arcuk fakó és kimerült. Éhség, nélkülözés látszik róla. De hát miért így állani. Mi történik?

Az első sor ágyúi mintha megszimatolnának valamit. A mitrailleuse-ök védett helyükről tekintenek a távolba. Valami lesz, de miért nem vezénylik tűzbe a csapatot?

Pedig a főhadiszállás nincs messze, már ide érhetett volna a parancs. Abban a XIII. Lajos-korabeli, rikitő, vöröstetejű kastélyban állomásoznak a hatalmasok, amely ide látszik a bokrok között. Fejedelmi szállítás, méltó keret egy francia tábornagy számára. A kölcsök mindkét oldalán buja pázsit terül el, tavában hattyúk uszkálnak. Jobbról lugasok látszanak, a kínai pavillonból egy páva éles kiáltását hallani. A tulajdonos családjával együtt elmenekült, de a

háboru borzalmairól e kastély mit sem látszik megérezni. A lovak zabot ropogatnak az ólban, itt-ott egy egy tisztiszolga látszik, s amott messzebb békésen gereblyézt egy öreg kertész.

Az ebédlőben terített asztal áll, kissé gyűrött abroszszal, üres és félig felt palackokkal. Látszik, hogy csak most fejezték be a lakomát. A szomszéd teremből ide hallani még a férfiak lármáját, p hársengést és billiárdgolyók összeverődését.

A tábornagy éppen egy játszma kezdetén s a hadsereg várhatja a parancsot. Hiszen csak nem hagyhatja feibe a játékot? Ezt csak igazán nem kívánhatja tőle se Isten, se ember. A nagy harcoknak ez a gyenge oldala. A billiárd. Ott áll, a dákóval kezében, csillogó egyenruhában, mellén sok-sok érdemrenddel. Az arca vörös a bőséges lakomától és a bortól. A szeme csillog. Az adjutánsai tisztelettel tekintenek reá. Mily mások ezek, itt bent, ragyogó, tiszta öltözetükben, mint azok a rongyosok, kiéhezettek, halálra fáradtak odakünt.

A tábornagy egy közepes termetű, de kitűnően billiárdozó vezérkari kapitánnyal játszott. A főnöke iránt érzett tisztelet arra készteti, hogy ne nyerjen, de veszítenie sem

szabad úgy, hogy az feltűnő legyen. Vigyázz. A tábornoknak tizenöt pontja van már, neki tíz. Ha tovább így folytatja, szép előmenetel várhat reá. A hadseragnél is megbecsülik a tapintatos embereket.

A tekék ide-oda gurulnak, összeverődnek, meg szétválnak újra. Az egész katonatársaság a billiárdasztal köré vonul. De egyszerre mély dördülés hallatszik s vörös fény cikázik az égen egy pillanatra. Mindenki ijedten néz széjjel. Csak a tábornok nem lát, nem hall semmit: ő éppen mesteri lökésre készült.

Ujra dörrenés, aztán ismét, meg újra. Az ágyulövések követik egymást, egymás nyakára hágnak. A hads gédek sutognak. Ezek a poroszok hát mégis megkezdik a támadást?

— Támadjanak, ha nekik teszük — mormogja a tábornagy és megkrétázza a dákót. — Most ön következik, kapitány.

A lárma egyre hevesebb lesz. Most már a mitrailleuse-ök is beleszólnak s puskaropogás ve gyül a zajba. Vörvörös gőz szalad végig a pázsiton, az egész park lángban látszik uszni. A lovak nyugtalanok kezdenek az ólakban s a pávák rémulten sikoltanak. Lovas staféták érkeznek a fő-

Szinkház után „Angol Királynő”

A debreczeni villamos vasut.

A város és a kisvasut társaság.

Megkezdik a tárgyalásokat.

A jog- és pénzügyi bizottság mai ülésének egyedüli tárgya a kisvasutnak villamossá való átalakításának ügye volt. A nagyfotosságú kérdésben érdemleges határozatot még nem hozott a bizottság, csupán azt mondta ki, hogy azon az alapon 'hajt tárgyalni a társasággal, amely alapon Nagyvárad város villamos vasuti szerződése áll. A tárgyalások megtartására pedig egy bizottságot küldött ki, melynek öt tagja a jogügyi bizottság, másik öt tagja pedig a tanács kebeléből való.

Az ülésről szóló részletes tudósításunk itt következik:

Nem sokkal 3 óra után nyitotta meg az ülést Vecsey Imre főjegyző. Jelen voltak Kovács József polgármester, Magoss György dr. főügyész, Vargha Elemér dr. tanácsnok, Márk Endre, Aczél Géza, Szilágyi Imre, Fejér Ferenc dr., ifj. Schwarz Vilmos, Csanak József, Debreczeni Jenő, Freund Jenő dr., Tüdős János dr., Kenézy Gyula dr., Roncsik Lajos főszámvevő, Poroszlai László, Pickl Antal, Kardos László, Zádor Lajos, Löfkovics Márton dr., Kernhoffer József dr., Dégenteld József gróf és Tóth Emil dr. jegyző.

Az ülés megnyitása után Vecsey Imre főjegyző előterjesztette, hogy az ülés egyedüli tárgya: *S kisvasutnak villamossá való átalakítása.* Az ügy már ismeretes a bizottság tagjai előtt, akik között kiosztották az ügyre vonatkozó nyomtatványokat. Felhívja a bizottságot, szóljanak hozzá a tárgyhöz.

Magoss György tiszti főügyész: A vasut társaság ajánlata szerint a városnak 1 millió, vagy 1 millió 200 ezer korona hozzájárulást kell adni a kisvasut átalakításához törzsrésztvények ellenében. Az a kérdés, hogy ebbe belemehet-e a város.

Fejér Ferenc dr.: A nagyvárad és temesvári szerződésekhez viszonyítva, igen nagy áldozatot kér a vasut. Nagyvárad egy fillérrel sem járult a villamos vasutja kiépítéséhez. A vasut társaság ajánlatát nem tartja elfogadhatónak. Határozati javaslatot nyújt be, hogy a helyi vasut részvénytársasággal szüntesse be a tárgyalásokat a város és építse ki a villamos vasutat házi kez-

lésben, mert a szerződés értelmében azokon az utcákon, ahol a kisvasutnak nincsenek sinjei, a városnak joga van a villamos közlekedést létesíteni.

Márk Endre: Az a cél a bizottság előtt, hogy megvalósítsák a villamos vasutat mert a mostani közlekedés nem felel meg a közforgalmi igényeknek. Lehet arról szó, hogy ha a város hozzájárulása fejében törzsrésztvényeket kap, ugyancsak törzsrésztvényt kapjon a vasut is. A társaság 600 ezer koronás befektetése azonban elsőbbségi részvény kell, hogy legyen, mert a régi részvényesek joga megóvandó. Fejér dr. indítványa halasztás. Javasolja, hogy a megindítandó tárgyalásokra a jog- és pénzügyi bizottság küldjön ki négy-öt tagu bizottságot, mely a tanács megbízottaival egyetemben próbáljon egységre jutni a kisvasut társaság megbízottaival.

Szilágyi Imre osztja Márk Endre felfogását. A helyi vasutal való meg egyezés nem mellőzhető. A fennálló szerződés szerint a város nem létesíthet külön vonalakat.

Aczél Géza főmérnök: Minden város igyekszik házi kezelésbe venni a helyi vasut közlekedést. Debrecennek is így kell tenni, ha egészséges városrendezési politikát akar folytatni. A tanács próbált megegyezésre jutni a társasággal, de nem sikerült, oly súlyos koncessziókat kért a társaság. Olyan szerződésbe semmi esetre sem mehet bele a város, mely hátrányosabb volna, mint az, melyet Nagyvárad város kötött villamos vasutja társaságával. Nagyvárad egy fillért sem adott a villamos kiépítéséhez, sőt a koncesszió tulajdonosa 270 ezer koronát fizetett a városnak és 32 éven keresztül évi tízezer koronát fog fizetni bérösszegként. Egy millió 600 ezer koronából meg lehetne építeni a mellékutakon a villamos vasutat házi kezelésben és pedig akként, hogy akár az erdőt akár az állomást meglehetően közelíteni. Ezzel elérhető volna az is, hogy a perifériák, villamos közlekedés lévén, könnyen megközelíthetők volnának és egészséges lakásvizonyokat lehetne ezáltal Debrecenben teremteni.

Freund Jenő dr.: Két szempont jön figyelembe: a kisvasut társaság üzleti szempontja és a város szempontja. A leghelyesebb álláspont a városé s ha nem erre helyezkedik a bizottság, megint elodázza a kérdést.

Márk Endre: Harmincegy éven át, amíg a kisvasut koncessziója még tart, holt tőke volna az a pénz, amit a város egy házi kezelésbe vevő villamos vasut kiépítésére fektetne. Egy jogász sem vállalná magára azt a felelősséget, hogy a létező

hadiszállásra s kérdésekkel ostromolják a tábornagyot.

De azt nem szabad játszma közben zavarni. S egyre hangzik:

— On van soron, kapitányom!

A kapitány elveszti a fejét. Még fiatal. Zavarában pompásan lök, csaknem megnyeri a játszmát. A tábornagy homlokán kidudorodnak az erek. E pillanatban száguldó ló vágat az udvarba s összergyog a lépcsőaljban.

— Tábornagy! Tábornagy!

A tábornagy vérvörös arcú megy az ablakhoz.

— Hé! Mi történik itt? Hol van az őrszem?

— Tábornagy ur, kérem!

— Jó, jó. Azonnal. Az ördögbe! Hát már a parancsot se tudjátok bevárni?

Dühösen bersapja az ablakot.

Várni? Hiszen a szegény fiúk napok óta nem is tesznek mást. Csak várnak. Az eső, a szél, a golyók zápora arcukba csap. Lőporfüst fojtogatja őket. Ott állnak puskával a kezükben, anélkül, hogy tudnák miért. Várják a parancsot, a parancsot, a mely egyre késik, nem jön. De a megha-

lászhoz nem kell parancs. Tizes sorokban hullanak az emberek a bokrok között, egész közel a kivilágított, fényes kastélyhoz. Az elesetteket, a hullákat is szétépik a robbanó lövegek s patakokban folyik el bűntetlenül a francia vér.

A biliárd-szobában is nagy és heves a küzdelem. A levegő tele van feszültséggel. A tábornagy előnyben van egy kisé, a kis kapitány tudós számíttással védekezik. Tizenhét, tizennyolc, tizenkilenc!

Alig van idő a feljegyzésre, oly gyorsan követi egyik lökés a másikat. S a csatazaj is egyre közelebb jön. A tábornagnak már csak egy pontot kell csinálnia. Eppen most pattan szét egy löveg a tő közepén. Egy hattyu hűfőhéj szárnya pirosra vált, ide látni, a mint kinos vergődéssel uszik a part felé. Aztán még egy ágyú lövés. Utána esend. Csak az eső szitál a falevelek között. Odakünn tompa dübörgés, egyre távolabb. Mintha az átázott utakon a nyáj futna menhelyet keresni. Pedig csak a hadsereg menekül. De a tábornagy, bent, a jó meleg szobában megnyerte a játszmát az ambiciózus kis kapitány ellenében.

vonalakon más vonalat építsen ki. Javasolja, hogy a bizottság küldje ki Szilágyi Imrét, Tüdős János dr. t, Poroszlai Lászlót, Fejér Ferenc dr.-t és Kernhoffer Józsefet hogy harminc napon belül a tanács kiküldöttével együtt részletes javaslatot tegyen.

Tüdős János dr.: A cél, mit a bizottság elérni akar, az, hogy Debreczent a tartóhatatlan helyzetből kiemeljék. Debreczen városának sokkal elsőbbsendű feladatai vannak, minthogy a város a maga pénzéből létesítsen egy villamos vasutat, pláne konkurrenciá formában. A Fejér dr. indítványa csak ultima ráció lehet, ha a tárgyalások nem vezetnének eredményre. A városra nézve nem volna botrányos, ha azon az alapon sikerülne a szerződést megkötni, mint Nagyváradnak sikerült volt. Tekintetbe kell venni azt is, hogy a villamos telepek egyik legnagyobb fogyasztója volna a villamos vasut. Beterjeszti a következő határozati javaslatot:

A jog- és pénzügyi bizottság kimondja, hogy a beteresztett tervezeteket jelen alakokban elfogadhatóknak nem tartja ugyan, de a Nagyvárad várossal érvényben levő szerződésben lefektetett elvek alapján a helyi vasutal kötendő szerződés tárgyalás alá vételét kívánatosnak tartja s e tárgyalás lefolytatására öt tagot küld azzal, hogy a küldöket a városi tanács öt tagjával egyetértőleg a helyi vasut kiküldöttével a helyi forgalomnak villamossá átalakítása iránt részletes szerződési tervezetet dolgozzanak ki s a városi tanácsnak 45 nap alatt tegyenek eljárássukról jelentést.

Zádor Lajos, Magoss György dr. hozzájárulnak Tüdős János dr. indítványához.

A bizottság ezután elfogadja az indítványt s a maga kebeléből kiküldi Szilágyi Imre, Tüdős János dr., Poroszlai László, Fejér Ferenc dr. és Kernhoffer József bizottsági tagokat. Ezután az ülés véget ért.

Batthyány Tivadar gróf a debreczeni állami tisztviselőkhöz.

Köszönet a tiszteletbeli tagságért.

Az állami tisztviselők országos szövetségének debreceni köre ez évi február 28-án tartott rendes közgyűlésén tiszteletbeli taggá választotta Batthyány Tivadar gróf országgyűlési képviselőt, a tisztviselői szövetség elnökét. A kör diszes oklevelet állított ki a tiszteletbeli tagságról, melyet a napokban juttatott el rendeltetése helyére.

Batthyány Tivadar gróf Kazinczy Gáborhoz, a debreceni kör elnökéhez intézett hosszabb és megleghangu levélben köszönte meg a megtiszteltetést. A levélből kivesszük a következő sorokat:

Az igen tisztelt kör közgyűlésének ezen elhatározása — ugymond Batthyány — engem rendkívül kitüntet, miért is sietek azon megtisztelő bizalomért és elismerésért, amely ebben megnyilvánult, Nagyságodnak, mint a kör elnökének, valamint a kör összes igen tisztelt tagjainak mélyen érzett hálámat és köszönetemet tolmácsolni.

Abban a nehéz munkában, amelyet az állami tisztviselőkar érdekében, mint az országos egyesület elnöke kifejtteni kedves kötelességem — erőt és buzdítást első sorban abból nyerek, ha látom, hogy az igen tisztelt tagtársak az általam követett irányt helyeslik és magukévá teszik. Ezen szempontokból különösen becses rám nézve a debreczeni kör ezen bizalmi meg-

de nem a faluba, hanem Neumann Testvérek cégéhez a Tiszai palotában, ahol a közeigő tavaszi idenyre már rengeteg szebbnél szebb fel és magas cipők vannak felhalmazva s 3 frittól kezdve valódi Chevreaux faszeges talpu s bőrsarku félcipők kaphatók.

Lányok, lányok, lányok,

nyilvánulása, mert abból látom, hogy az általam követett út a helyes, de ebből egyszersmind azon következtetést is levonom, hogy azon irányban, amelyben eddig haladtam s amelyben máris közös munkánk némi sikereit mutathatjuk föl, dolgozom és haladok a jövőben is.

Batthyány Tivadar grófnak ezt a köszönő levelét általános jóleső érzéssel fogadták a debreczeni állami tisztviselők.

Rablógyilkosság Debreczenben.

Meggyilkolt öregasszony.

Megfojtották és kirabolták.

Borzalmas rablógyilkosságot követtek el az elmúlt éjjel a Debrecen város tulajdonát tevő guti erdőben. Elvetemült gyilkosok kifosztották és meggyilkolták egy öreg özvegy asszonyt, akinek a guti erdőben volt egy szegényes viskója, ahol hülve fiával lakott együtt. A gyilkosságot reggel vették észre, amikor is jelentést tettek arról a debreceni ügyészségnek. A vizsgálat rögtön megindult, de még eddig semmi pozitív eredményre nem vezetett.

A gyilkosságról a következő tudósításunk ad számot:

(A gyilkosság áldozata.)

A guti erdőszlak emberei ma reggel rettenetes felfedezésre jutottak. Az erdőszlak mellett lévő házacskában, mely özv. Bakó Andrásné tulajdona, kihűlt holttestre találtak. A holttest özv. Bakó Andrásné volt, aki mint rövidesen kiderült, rablógyilkosságnak esett áldozatul.

Bakóné évek óta lakik a guti erdőben. Az özvegy asszonynak egy 14 éves hülve fia van, akivel együtt élt mióta férje meghalt. Bakó András egy kis vagyont hagyott hátra s ezt a pénzt az özvegy gyümölcsöztette. Az erdőben és Mártonfalván lakó munkásoknak adott kölcsön pénzt kamatra, amelyt hétről hétre behajtott tőlük. Bakóné így lassanként egy kis vagyonra tett szert. Természetesen vagyonának irigyei is voltak, sőt sokan haragudtak is az özvegy asszonyra, mert uzsora kamatra adott pénzt, de azért Bakónénak eddig semmi bántódása nem volt. Bakónétól igen sokan megkérdezték, hogy mért nem megy be a faluba, ahol mégis csak nagyobb biztonságban élhet. Az asszony mindig azt felelte, hogy jobban szereti az erdei magánosságát s nem fél oda-künn s rengetegben, mert kis házától nem messze van a városi erdőszlak.

(A gyilkosság.)

Vasárnap még vidáman beszélgetett Bakóné az ismerőseivel. Hétfőn délután is jártak nála emberek. Bakóné, mint már említettük, 14 éves serdült fiával lakott együtt. A szerencsétlen folyton nevet.

Hétfő este Bakóné, amidőn beesteledt, bezárta házacskája ajtaját. Másnap reggelig sohase szokta kinyitni. Meggyújtotta a lámpát a szobában, mely egy ideig kivilágított az erdőbe. Bakónéknál korán feküdtek le. Ugy látszik, hogy a gyilkosok ismerték Bakóné életviszonyait s így könnyen hajtották végre a bűntettet.

A gyilkosság úgy történt, hogy a gyilkosok az ajtót betörték az alvó özvegy asszonyra, akit hosszú és kétségbeesett küzdelem után megfojtottak. A hülve fia oly mélyen aludt, hogy nem tudott semmiről.

Képerkezési vállalata olajfestmények és aquarell fényképek bekerekeztetését izléses kivitelben a legolcsóbb árban elvállalja.

(Hogy fedezték fel a gyilkosságot?)

A kegyetlen gyilkosságot reggel úgy 8 óra tájban vették észre. Az erdőszlakban levő erdőőrök ugyanis stációt szoktak tartani körutjuk alkalmával Bakóné házában. Ma feltűnt nekik, hogy Bakónét sehol se látják. Az erdőszlak bementek az előszobába, ahol vérnyomokat találtak. Rosszat sejtve, a kis szobába néztek be s itt megdöbbentő látvány tárult szemük elé. A földön ott hevert özv. Bakóné vérbefagyva. Teste már hideg volt.

A megdöbbentő eset láttára az erdőszlak kifordultak az előszobába, ahol Bakóné hülve fia volt.

— Ki van itt? — kérdezték, de felelet helyett csak a hülve fiának, — aki semmiről nem tudott, a nevetését hallották.

(A vizsgálat.)

A gyilkosságról az erdőszlak *Mártonfalva* község elöljáróságát értesítették, amely megjelent a helyszínen. Az elöljáróság küldöttjei konstatálták, hogy Bakóné rablógyilkosságnak esett áldozatul. A szobájában levő ládája, melyben pénzt és értéket tartogatta, ki volt fosztva. Az összes ruhái is eltűntek. A községi elöljáróság bejelentette telefonon a szörnyű bűntettet a debreczeni kir. ügyészségnek.

Több István vizsgálóbíró intézkedett, hogy a vizsgálóbírószak részéről a gyilkosság színhelyén megjelenjen Kovács Péter dr. vizsgálóbíró-segéd és Horváth Arthur dr. törvénytudó orvos, akik a délelőtti folyamán ki is utaztak.

A vizsgálat folyamán Horváth Arthur dr. kétséget kizáróan megállapította, hogy az életerős öregasszonyt a gyilkosok több mint tíz percnyi küzdelem után tudták csak megfojtani. A gyilkosok a nyomok szerint nem lehetnek kettőnél többen.

A csendőrség gyanakszik is két guti akosra, akiket most kihallgatnak. A vizsgálatot a rendőrség a legnagyobb eréllyel folytatja.

A földművelésügyi miniszter bukása.

Az agrár érdekek mártírja.

Darányi már bucsuzik.

Fővárosi tudósítónk táviratozza: Néhány nappal ezelőtt, az Országgyűlés elöltti elmondott beszéde után, kétségtelenné vált azok előtt, akik a sorok közt olvasni tudnak, hogy Darányi Ignác távoznia akar a miniszteri székből.

A dolog nagy meglepetést keltett, mert éppen az öreg földművelésügyi miniszterről ismert dolog, hogy nincsenek tulságosan érzékeny idegei s inkább szeret eleven miniszter lenni, mint — agyonlőtt szabadsághős.

A hirt cáfolták is, de úgy értesülünk, hogy ezuttal csakugyan menni akar Darányi és mivel ő aligha bukik egyedül, távozását bejelentése a kabinet lemondásának is. — Darányi Ignác ugyanis napok óta bucsuzik miniszteriuma főbb embereitől. Igen megtörten, szentimentális hangon, de sorban bejelenti, hogy elmegy.

Távozásának okát is elmondja: a balkáni szerződésekből az agrár álláspont veszedelmes válságba került s ennek levonja

konzekvenciáit. — Bucsulátogatásokat tesz Mezőssy Béla politikai államtitkár is. A miniszteriumban úgy vannak értesülve, hogy Darányi nyomban Bécsből való visszaérkezése után elhagyja állását.

Mozgósítási parancs Debreczenben.

A honvédelmi miniszterium titkos rendelete. — Háborura kerülhet a sor. Éjszakai távirat a polgármesterhez. — Huszonegy debreczeni műszaki katonát behívtak. — Mozgósítás a vármegyében.

A mai nap folyamán nagy riadalom támadt Debreczenben. Híre futott, hogy az éjszaka folyamán távirati rendelet érkezett Kovács József polgármesterhez, amelyben a mozgósítás elrendelését adja a honvédelmi miniszterium a város közönségének tudomására, továbbá hogy a tartalékosok behívását is elrendelte a miniszterium.

Kovács József polgármester, valamint Kovács Gyula alispán is az elmúlt éjszaka valóban kaptak táviratot a miniszteriumtól, mely rendeletileg tudatja a várossal, illetőleg a vármegyével, hogy a Boszniában és Hercegovinában elhelyezett hadtest létszámának kiegészítését a király elrendelte.

Ez már ugyazólván egy a mozgósítási parancsokkal s csak a behívók kézbesítése van hátra. Azonban már erre vonatkozólag is történt a mai nap folyamán intézkedés, amennyiben a katonai parancsnokság a műszaki csapatokhoz tartozó debreceni tartalékosok behívó levelét elküldte a város katonai ügyosztályához, mely kézbesítette azokat. Ugyancsak érkeztek hasonló behívók a vármegyéhez is.

A mozgósításról tudósításunk itt következik:

A bizalmas rendelet.

Tíz nappal ezelőtt, március hó 6-án egy bizalmas rendelet érkezett Kovács József polgármesterhez. A rendelet a honvédelmi miniszteriumból jött s tartalma a következő volt:

Nincs kizárva a lehetőség, hogy háborura kerüljön a sor, bárha a kormányok mindent elkövetnek annak megakadályozására. Ezért legyen készen a városi hatóság arra, hogy a tartalékosokat és póttartalékosokat sürgősen be kell hívni a Boszniába leküldendő ezredekhez. Ezek a behívók fehér színű lapon lesznek kiállítva.

A bizalmas rendelet azonban nem publikálta a polgármestert, nehogy idő előtt felizgassa a város közönségét a háborús készülődések eme kétségtelen jelével.

Éjszakai távirat.

A bizalmas rendelet megérkezése óta mindennap várták a városházán a honvédelmi miniszter távirati rendeletét a mozgósítás elrendelésére. A katonai

Épület és diszmű üvegezési vállalatát ajánlja az építész és építető urak szíves figyelmébe.

BLATTNER GYULA Debreczenben,
Piacz-utca 69. sz. — Megyeházával szemben.
Telefon szám 468.

1909/1 1-2 old.
Viepesulobol

ügyosztály készen is állott a katonai parancsnokságtól átküldendő behívók gyors kézbesítésére.

Ma éjszaka aztán megérkezett a rendelet. Éjjel 1 óra 15 perckor kézbesítették Kovács József polgármesternek. A távirat szóról-szóra így hangzik:

A város közönségének Debreczen.

Rendeletileg tudatom, hogy ő felsége a Bosznia- és Hercegovinában elhelyezett szakaszoknak létszám kiegészítését elrendelte. A megérkezendő fehér színű behívó levelek a leggyorsabban kézbesítendőek.

Ma délelőtt huszonegy behívó levelet küldött át a parancsnokság a városhoz, amelyeket a katonai ügyosztály azonnal kiadott kézbesítés végett.

A behívók egytől-egyig tartalékban levő szekerészeknek és utászoknak, tehát a műszaki személyzetnek szólnak. A mozgósítás ugyanis a műszaki katonák behívásával kezdődik, mivel a háborúban az első szerep a műszak csapatoké.

Ugyancsak táviratot kapott ma éjszaka Kovács Gyula alispán is ugyanazzal a tartalommal, mint a polgármester. A vármegyéhez huszonhat darab behívó levél érkezett, melyeket Kovács Gyula alispán sürgősen kézbesített. Ezek a behívottak is műszaki katonák.

A városban erősen tartja magát az a hír, hogy április hó 26-ra az összes évfolyambeli tartalékosokat behívják. Ez a hír azonban ellenőrizhetetlen.

A szerelmes kaszirnő.

Öngyilkosság a Kossuth-kávéházban.

Tegnap hajnaltájban, amikor csak egykét ember lézeng a kávéházakban, öngyilkossá lett egy kaszirnő, aki szerelmes volt. A kaszirnő, aki a Kossuth-kávéházban volt alkalmazva, hipermangánt ivott. A mérgező sűrűléseket ejtett rajta, de valószínű azért, hogy felgyógyul. Az öngyilkosságról a következő a tudósításunk:

Efraim Blanka egy feltűnően szép kaszirnő, aki a Kossuth-kávéházban van, már régtől fogva szerelmes volt Nagy László debreceni borbélyba.

Nagy László tegnap éjjel bement a Kossuth-kávéházba, ahol leült egy asztal mellé. A kaszirnő hozzátelepedett, aminek természetes folytatása volt, hogy egy-két üveg bor került az asztalra. A leány is, a fiú is bánatosak voltak s sóhajtoztak egy ideig.

A kávé unozta a kasziraőt, hogy nagyobb mennyiségű borok megivására ösztökölje Nagy Lászlót, azonban a leány ennek nem tett eleget. A kávé erre megszidta a kaszirnőt. Ez s a mély szerelmi bánat megérelelték benne az öngyilkosság gondolatát.

Efraim Blanka kiszaladt az utvarra, ahol egy jó adag hipermangánt vett be. A mérge hatott, a szerelmes kaszirnő összeesett. Kiáltásaira összeszaladt a kávéház közönsége, éleszgetni próbálta a leányt, de

nem sikerült. Majd előhívták a mentőket akik beszállították a kózkórházba

Efraim Blanka állapota súlyos, de az orvosi vélemény szerint valószínűleg fel fog gyógyulni.

A VII. hadtest mozgósítása.

A monitorok Belgrád alatt.

Egy hét a háború.

Az egész ország a háborús készülődések izalmában áll. Az események a legkomolyabb formában jelentik a háború kitörésének közeledését. A VII. hadtest mozgósítására immár az első lépést megtették s a dunai monitorok is ma éjszaka megindulnak Belgrád alá. Egyelőre ugyan még, mint katonai körök mondják, tüntetni, de meglehet, a tüntetésből néhány nap alatt bombázás lesz.

A külföldről is csupa háborús híreket hoz a táviró s ha csak Szerbia, valami váratlan fordulattal egy héten belül kielégítő választ nem ad a Monarchia jegyzékére, ugy a háború kiüt.

Mai távirataink itt következnek:

A háború kérdése a Ház folyosóján.

A Bécsben tegnap átadott szerb jegyzék egyszerre nagyon kiélesítette a külügyi helyzetet. A magyar politikai körökben meg vannak győződve arról, hogy a háború elkerülhetetlen. Ugron Gábor, a külügyek legalaposabb ismerője a parlamentben, az ez iránt hozzá intézett kérdésre ezeket válaszolta:

— A szerb jegyzék a háborút jelenti. Szerbia az ő kitérő válaszával csak időt akar nyerni, hogy fegyverkezését befejezze. Ismételem, a háború elkerülhetetlen és el is vagyunk rá készülve.

Érdekes jelenség, hogy míg eddig a bécsi sajtó harcias volt és a budapesti békés hurokat pengetett, addig ma a dolog megfordítva áll. A magyar sajtó a tegnapi jegyzéket a háború előhírnökének mondja, míg a bécsi lapok alapot látnak benne a további tárgyalásokra. A Neue Freie Presse azt írja, hogy az utolsó fonál még nem szakadt meg. Még van remény a békés kibontakozásra.

Pánik a budapesti tőzsdén.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Arra a hírre, hogy a dunai monitorok a a dunai kikötőből ma éjjel hirtelen elindultak Belgrád felé, óriási pánik tört ki a budapesti tőzsdén. A vezető értékek rohamosan süllyedtek. Megnyitáskor jegyeztettek: Értéktőzsde. Osztrák hitelrészvény 615.—. Magyar hitelrészvény 718.50. Osztrák-magyar államvasut 665.—. Leszámítolóbank 410.—. Koronajáradék 90,50. Rimamurányi vasmű 510.—.

Gabonatőzsde. Buza okt. 11.49. Buza apr. 13 89.

A tegnapi jegyzéssel szemben, kivált az államvasutaknál, tíz korona a különbözet.

A vasut a háborúban.

Bécsből táviratozzák: Szerényi államtitkár ma délelőtt hosszabb ideig tanácskozott Schönaich közös hadügyminiszterrel. A tanácskozáson a magyar vasutnak a háború esetén való szerepéről volt szó.

Próbamozgósítás.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Szombaton éjszaka az Uldi-uti és külső-Kerepesi-uti kaszárnyákban próbamozgósítás volt.

Egy hét a háború.

Berlinből táviratozzák, hogy ottan, katonai körökben tudomást szereztek arról, hogy a monarchia most legutolsó jegyzékét nyújtotta át Szerbiának. — Ausztria-Magyarország egy heti időt enged Szerbiának a végleges egyenes válaszra. Ha ez a válasz nem lesz kielégítő, akkor a hadüzenet feltétlenül meg fog történni. Minthogy azonban Szerbia válaszában nem biznak, biztosra veszik, hogy egy hét múlva meg fog történni a hadüzenet a Monarchia részéről.

A monitorok megindultak.

Budapestről táviratozzák, hogy legújabb hír szerint a dunai monitorok ma éjjel 12 órakor indulnak a budai téli kikötőből, hogy Belgrád alá menjenek, ahova hajnalban 4 órakor kell megérkezniük. A monitoroknak a szerepe az, hogy tüntető demonstrációt képezzenek és hogy ez által befolyásolják a szerbeket a monarchia jegyzékére adandó válaszukban.

Haditanács Cettinjében.

Cettinjből jelentik, hogy ott is haditanács volt Nikita fejedelem elnöke alatt. Ennek végeztével Nikita az orosz és szerb követekhez a következő szavakat intézte:

— Adják tudtul kormányuknak, hogy Montenegróban mindenki készen van a háborúra!

Montenegróból mozgósítási hírek érkeznek.

Székelyek a szerbek ellen.

Székelyudvarhelyről táviratozzák: Székelytuszán főbírája egy 100 főből álló önkéntes csapatot szervezett és bejelentette a hadtestparancsnokságnál, hogy készek a szerbek ellen bármely pillanatban háborúba menni.

A háború előszele.

Bécsből táviratozzák: a Neue Freie Presse azt írja, hogy ma közös minisztertanács volt, melyen Ferencz József uralkodó elnökölt. A minisztertanácsnak nagy jelentőséget tulajdonítanak a közel jövő alakulásaiban.

Bécsből táviratozzák: a Reichsrath mai ülésén az ujonejavaslatot tárgyalták. Az elnök a vita megkezdése előtt a következő figyelmeztető szavakat intézte a képviselőkhöz:

„Valami van a levegőben. Nincs idő hosszabb vitákra, kérem ezért az urakat, hogy röviden beszéljenek.

Valódi angol és hazai gyártmányu

gyapjuszövetek

legolcsóbb bevásárlási forrása — **WEISZ ADOLF DEBRECZEN,** Kossuth-u. 1. Ujdonságok naponta érkeznek. Legszolidabb szabott árak

A szerbek készenlétben.

Belgrádból táviratozzák: Szerbiában a fegyverkezés jó részt be van fejezve. A szerb bandák teljesen készen állanak, hogy Boszniába beörjenek.

Németország mellettünk.

Berlin, március 16. A „Vossische Zeitung“ vezércikkben a szerb válaszcikkjéről a következőket írja: *A végezet mindinkább közeledik a háború felé.* Szerbia, dacára az összes nagyhatalmak lépéseinek, dacára Forgách gróf előzékeny lépésének, nem akar megtérni. *Bűnös módon kihívja a háború eshetőségét.* A habsburgi monarchiának ilyen háború kevés dicsőséget és még kevesebb anyagi hasznot hozhat. De mit tegyen az, akinek lábikrájába egy jelentéktelen kis kutya harap? Csak egy szó a szerb válaszcikkjében, mely utalt volna arra, hogy Szerbia kész fegyverkezését beszüntetni, Ausztria Magyarországnak bizonyára a legörvendetesebb vizsargot keltett volna még akkor is, ha a jegyzék különben a monarchia szempontjából egyáltalán nem lett volna kielégítő. Ezt a szót azonban nemcsak hogy nem mondotta ki Szerbia, hanem *ellenkezőleg* a szomszéd monarchiával szemben továbbra is a magos lovon ül. Ilyen módon a helyzet már elérkezett ahhoz a ponthoz, ahonnan az utat már *nem lehet pusztán jegyzékekkel* tovább folytatni. Talán a legrövidebb idő alatt *el fog hangzani az ultimátum.* Lehet, hogy Ausztria-Magyarország egyelőre csak arra fog szorítkozni, hogy a határon félre nem érthető módon újabb csapatömegeket halmoz fel, de ha ezzel sem érhetné el azt, hogy Szerbia észretér, a következő lépése mindenesetre már *egy fegyvertény* lesz.

Az angolok a szerb jegyzékről.

London, március 16. A *Daily Telegraph*, a szerb jegyzék hangját annál sajnálatraméltóbb dolognak mondja, mert Szerbia, mialatt fogadkozik, hogy a békét akarja, a legkomolyabban készül a háborúra. Erre kell a főszót fektetni, mert míg Szerbia abba nem hagyja a készülődést, minden belgrádi fogadkozásnak gyanus színben kell feltűnni. A harmadik korosztály behívása Ausztria-Magyarország provokálása volt. Ez azt jelenti, hogy Szerbia inkább harcolni akar, semhogy követeléseiből engedjen, *ily provokálást pedig semmiféle nagyhatalom el nem tűrhet.*

A szerb álláspont.

Belgrád, március 16. *Milovanovics* külügyminiszter közölte a skupstinával, hogy Szerbia helyzete semmiféle okot sem ad az aggodalomra. Az orosz követ kormányának nevében kijelentette, hogy az orosz kormány a szerb kormány mindkét jegyzékével teljesen egyetért. A szerb kormány azokkal a kijelentésekkel, melyeket a hatalmakkal és Ausztria-Magyarországgal szemben is tett, teljesen korrektül járt el és Oroszország Szerbiát Ausztria-Magyarország ellen, ha az esetleg újból meg akarná károsítani, meg fogja védelmezni.

Oroszország semleges lesz.

Berlin, márc. 16. A *Tageblatt*nak jelentik Pétervárról: *Izvolszky* figyelmeztette a szerb kormányt, hogy mindent kerüljön, amit kihívásnak lehetne venni és háborúra vezetne. *Szerbia nem várhat Oroszországtól semmiféle támogatást.* Pétervári hivatalos körök nem tartják a helyzetet föltétlenül válságosnak. Oroszország semlegessége minden körülmények között biztosítottnak tekinthető.

A VII ik hadtest mozgósítása.

Nagyváradról táviratozzák: A városi hatóság holnap plakátokon fogja tudósítani a lakosságot, hogy a VII-ik hadtestet mozgósítják. A városban igen nagy izgatottság. A lapok külön kiadást álltak.

Aradról táviratozzák: a polgármester a honvédelmi miniszteriumtól táviratot kapott, hogy mivel a király Bosznia és Hercegovinában elhelyezett szakaszok kiegészítését elrendelte, a megérkezendő behívókat a lehető leggyorsabban kézbesítsék.

Egerből, Hevesmegyéből, Aradról, Nagyváraeről, Nagykárolyból, Sepsiszentgyörgyről olyan hírek jönnek, hogy a mai napon elrendelték a mozgósítást.

A darabontok a nemzethez**Lányi manifesztumot szerkeszt.****Azért volt Kristóffy a királynál.**

A titokzatosság hálója, amelybe *Kristóffy* József volt darabont belügyvivő a királynál és a trónörökösnél tett látogatását burkolták, immár lehámlott s a látogatás célja immár nyilvánvalóvá lett. *Kristóffy Fejérváry Géza* báró volt darabont kormányelnök megbízásából járt az uralkodónál és a trónörökösnel s felhatalmazást kért hogy kormányának s az új kormány kormányrajutásának aktáit a nyilvánossággal közölhesse.

A kérelem előterjesztésére az alkalmat az adta meg, hogy a képviselőház napirendre tűzte a volt kormány eljárását bíráló indítvány tárgyalását s a Fejérváry-kormány tagjai aggódnak azon, hogy őket ez alkalomból személyükben is érheti olyan támadás, amelylyel szemben védekezniük kell. Ugylát-szik, hogy az erre vonatkozó engedelem megadatott s ez okon volt gyakori látogatása Fejérváry Géza bárónak *Lányi* volt miniszterhez, akit az akták rendezésével bízta meg.

E hírrel kapcsolatban jelentik Bécsből, hogy *Burián* báró közös pénzügyminiszter, aki apósát, Fejérváry bárót látogatta meg, a király sajátkezü levelét vitte a darabont-testőrkapitánynak, amelyben üdvözli őt a felség születésnapja 75 ik évfordulója alkalmából, amely e hó 15-én volt.

Egy másik táviratunk jelenti: A volt Fejérváry-kabinet tagjai nagy izgatottsággal várják a képviselőháznak az ő megbélyegzésükről szóló vitáját, amely minden valószínűség szerint csütörtökön indul meg s nyomban, ha a képviselőház elfogadta a megbélyegző határozatot, mely sorban, név-

szerint kipécézi az egykori ügyvivőket, *manifesztumban akarnak válaszolni a képviselőházban.* Ebben az írásban, melyet *Lányi Bertalan*, a volt igazságügyi miniszter készítet, rövidre szorítva elmondják védőbeszédüket. Ismertetik az okokat, melyek arra kényszerítették őket, hogy kormányt vállaljanak, amivel szerintük nagy szolgálatot tettek a hazának, azután megfordítják a dolgot és azt kérdezik meg, mivel tett többet a koalíció, mint a darabont-kormány? *A manifesztum már készen van és valószínűleg a hét végén közrekerül.*

Színház.**Műsor.**

Szerda Rigoletto opera. (A) bérlet. Csütörtök Rezervisták énekes bohózat. (B) bérlet. Péntek Erdészleány operette. (C) bérletben. Szombat Erdészleány operette. (A) bérletben. Vasárnap dulután Nagymama operett. Vasárnap este Erdészleány operette.

A miniszterelnök a királynál.**A bécsi tanácskozások.****A háború küszöbén.**

Wekerle miniszterelnök és *Darányi* földmivelségi miniszter tegnap este Bécsbe érkeztek, hogy a mai közös minisztertanácson jelen legyenek. Ez a miniszteri tanácskozás elsősorban a román kereskedelmi szerződésnek és az utolsó szerbiai jegyzék által előidézett helyzet megvitatásának szól.

A mai közös minisztertanácson megállapítják annak a jegyzéknek a tartalmát, amelyet Ausztria-Magyarország Szerbiához intézni szándékozik. A jegyzék nem lesz ultimátum, de alkalmas lesz arra, hogy a határozatot valamelyes irányban tisztázza.

A miniszterelnök kihallgatásáról a következő táviratokat kaptuk:

Wekerle Bécsben.

Bécsből táviratozzák: *Wekerle Sándor* miniszterelnök kihallgatása egy pár perccel tizenegy óra után véget ért. Dr. *Wekerle Sándor* ezután visszatért a bankgassei magyar palotába. Kihallgatásával, mint a Budapesti Tudósító illetékes helyről értesül, a magyar politikai helyzetben semmiféle változás nem állott be. Kizárólag folyó ügyekről szóló jelentést terjesztett a király elé. Döntés céljából a miniszterelnök nem terjesztett elő kérdést a királynak. *Wekerle* miniszterelnök ezután meglátogatta *Bilinski* lovag osztrák pénzügyminisztert, akivel hosszabb ideig értekezett. Ezután báró *Bienert* osztrák miniszterelnöknel tett látogatást, akivel szintén hosszabb tanácskozást folytatott. E tanácskozások mindkét államot érintő függő ügyekre vonatkoztak.

A közös miniszteri értekezlet.

Bécsből sürgönyzik: A külügyminisztériumban tartandó tanácskozást délután négy órára tűzték ki. E tanácskozáson magyar részről *Wekerle Sándor* miniszterelnök, *Darányi Ignác* földmivelségi miniszter és *Szterényi József* kereskedelemügyi államtit-

Megnyilt LENGYEL SAMU kalap, fehérnemű és uridivat üzlete
Piac-u. 43. A Dreher-söröcsar. mellett

káron kívül Ottlik Iván földmivelésügyi államtitkár is részt vesz. Wekerle Sándor miniszterelnök Sztéryni József államtitkárrel ma este 11 órakor utazik el Bécsből. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter azonban csak a holnapi nap folyamán tér vissza Budapestre.

HIREK.

— **Bőjtí istentisztelet.** Az ágost. ev. templomban szerdán délután három órakor bőjtí istentisztelet lesz.

— **A tiszántuli egyházkerület Meszinaért.** A messinai károsultak részére való gyűjtés eredményeképpen ma Erőss Lajos püspök a kerületéből 587 korona és 12 fillért juttatott a polgármester kezeibe. Edig az egyházkerületből összesen 5807 korona gyűlt be.

— **Szemere Miklós a külügyi kérdésről.** A képviselőház csütörtöki ülésén Szemere Miklós sürgős interpellációt terjeszt be a külügyi kérdésről.

— **A muzeumi bizottság ülése** A városi muzeumi bizottság holnap, szerdán délután négy órakor ülést tart a Csokonai-kör helyiségében. Az ülés tárgya: a jóvá hagyott muzeumi szabályzat értelmében ujonnan választandó igazgató és muzeumi bizottsági tagok személyére vonatkozó javaslattal továbbá folyó ügyek.

— **Kettős eljegyzés.** Szép családi ünnepély volt e hó 15-én Liska Nándor ruhamagazott jogakadémiai tanár családjában. Néhai Tóth Sámuel egyházkerületi főjegyző leányát Ilonkát eljegyezte Csatári Szűcs Bertalan, a debreczeni Hitelbank pénztárosa, Katókat pedig Weiszpórány Barna, Hajduböszörmény város rendőrkapitánya. A kettős eljegyzéshez, mely szűk családi körben folyt le, a rokonok és ismerősök legjobb kívánatai fűződnek.

— **Csak két 48-as harcos van már!** Eötvös Károly gyönyörű emléksorokat irt Csávolszky Lajosról az Egyetértés mai számába. A bucsuztatóba belecsuszott ez az aktualitással bíró kis politizálás is:

— A régi függetlenségi párt nincs már meg. Ugy eltűnt, mintha a föld nyelte volna el. Azok közül, akik e pártnak egy nemzedék előtt alapítói, fentartói, oszlopai s mindvégig elszánt harcosai voltak, a mai napig már csak hárman élünk: Csávolszky, Mocsáry és én. A többi elment örökre vagy a föld ölében, vagy a bécsi udvar kormányzó pártjának haborgó hullámaiban. Elmult most már Csávolszky is, a harmadik. Néhány tisztelő, néhány jó barát jelenlétében, csaknem titkon szórták rá a siri hantot.

Eötvös vélekedése szerint tehát a függetlenségi párt alapítói és harcosai közül már csak ketten élnek: ő és Mocsáry. Természetesen egyik sem tagja a függetlenségi pártnak.

— **A Marteau-Dohányi hangversenyhez.** A Zenekedvelők Körének folyó hó 19-én, pénteken este a Bika disztermében tartandó hangversenye iránt nagy az érdeklődés és előreláthatólag zsúfolt ház fog e két világhírű művész játékában gyönyörködni. A Kör felkéri mindazokat, akik Hegedüs és Sándor cégnél helyeket jegyeztek elő, hogy jegyeiket a mai nap folyamán átvenni sziveskedjenek, mert különben azokat az előjegyzésre való tekintet nélkül fogják eladni. Páholy 20 korona, ülőhely 5 és 4 korona. A hangverseny pontban 8 órakor kezdődik.

— **Eljegyzés.** László Zsigmond debreczeni állatorvos eljegyezte Schwartz Margittát, Schwarz Izidor nyíregyházi ügyvéd szeretetreméltó s kedves leányát Nyíregyházán.

— **Postásztrájk Franciaországban.** Párisból táviratozzák: A posta- és táviróhivatalnokok elhatározták az általános sztrájkot. A posta altisztek elhatározták, hogy csatlakoznak a sztrájkolókhöz. Néhány vidéki városban szintén kiütközött a postások sztrájkja. A sztrájkolók mindenütt elhatározták, hogy addig nem veszik föl a munkát, amíg a kormány önkényes intézkedését meg nem szünteti. A sztrájk Simyan államtitkárnak a személyzetet sértő magatartására vezethető vissza.

— **A székely dalest,** amely holnap után, csütörtöki este az Arany Bika szálloda disztermében fényes közönség előtt fog megtartani, előre láthatólag egyike lesz az idei legsikerültebb hangversenyeknek. Olyan három vérbeli magyar művész, mint M. Szóyer Ilona, Fráter Loránd, Dienzl Oszkár, nem egyhamar kerül össze s amit külön-külön nyújtanak, az mind a magassabb élvezet körébe sorozható. Közönségünk érdeklődése már is oly szépen nyilvánult, hogy csak egy pár páholy nincs még lefoglalva, az elsőrendű helyek nagyrésze pedig elkelt. Ezen szép és dicséretes érdeklődésben mi egyebet is látunk, aminek csak örülni tudunk, nevezetesen: a székelység ügyének őszinte és igaz szívű felkarolását, amire derék székely-társaságunk már eddigelő is sokszorosan rászolgált. Tisztán fajunk érdekében munkálkodik s bár szerény anyagi eszközökkel rendelkezik, már is eredményes a munkássága. A cél, melynek érdekében buzgálkodik nem csupán a székelyek érdeke, hanem a miénk is.

— **A hortobágyi legelők használata.** A városi tanács ma délelőtt ülést tartott melyen a gazdasági intézőbizottságnak azt a határozatát, hogy a juhoknak a hortobágyi legelőre való kihajtására március hó 18-ikát jelöli ki, jóváhagyólag tudomásul vette s elrendelte, hogy a hajtócédulák március 16-tól kiadassanak.

— **A Kossuth-utca 29. számú háznál** a Batthyány-utczán keresztül a törvény szerk épületéig egyfogatu bérkocsiból lesett egy baina táska kemény papírra felragasztott szövetmintákat és egy borosnyan esernyő nyelet tartalmazott. A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül a Bika szálló portásánál.

— **Agyonlőtt kereskedő.** Szikszóról táviratozzák: Szikszó városában ma reggel rablógyilkosság történt. Guttman Adolf tekintélyes és jómódu szikszói terménykereskedőnek ösz óta a Szikszó közelében fekvő Alsóvadász községben fióküzlete volt. Ma reggel Szikszóról öt-hat óra között indult el gyalogosan Alsóvadászra, hogy ottani ügyeit személyesen intézze. A falu közelében hirtelen valaki hátulról megtámadta és kétszer keresztüllötte a fejét, majd nagyobb összegű pénzt elrabolva, elmenekült. Arra járók találták meg Guttmant átlőtt koponyával az árokban halva, de fejből még patakozott a vér, ami arra vallott, hogy még röviddel azelőtt végzett vele a gyilkos. A szikszói csendőrséget azonnal értesítették, mely a helyszínére sietett és megindította a vizsgálatot. Azt hiszik, hogy a rablógyilkosokat csakhamar kézrekerítik.

— **Halálozás.** Motesiczky Hugó, a volt debreceni máv. üzletvezetőségi titkár sulyos csapás érte. Tizenhétéves Géza nevű fia e hó 15-én hajnalban meghalt. Az elhunyt fiatal embert az alsó-motesiczki családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

— **A nap hallottai.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a mai nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Boka Sándor róm. kath. 50 éves, Balla István ref. 26 éves Szabó Borbála gör. kath. 10 éves, Papp József ref. 12 hónapos, Stark Ilona róm. kath. 2 hónapos, Tar Julia ref. 9 hónapos, Babota Margit gör. gath 24 naps.

— **Gyilkosság Aradon.** Aradról táviratozzák: Buc József glogováci fiatal földesgazdát, ki csak pár hét előtt vette el feleségét, ennek leánykori udvarlója az éjjel meggyilkolta. A gyilkos legény elmenekült.

— **Tűzhalál a présházban.** Megrázó szerencsétlenség történt tegnap Nagybjomban. Egy odaváló paraszt gazda Varga József a szőlőjében levő présházban ment ki borért. A gazda odakint nagyon beitalozott és ittas állapotban a tűzház mellé lefeküdt. Egy szikra felgyújtotta ruháját, minek következtében oly sulyos égési sebeket szenvedett, hogy a présházban minden segítséget nélkülözve — meghalt. Halálát csak 5 nap mulva vették észre, mikor már teste foszlásnak indult.

— **Holttest a temető árkában.** Berzalmas leletre bukkant ma délután a Kosuth utcai temető árkában egy Terdik István nevű debreczeni napszámos. Midőn a temető mellett haladt el, véletlenül lenézett az árokba, ahol a bozótban elrejtve egy szörnyű módon megcsontított eseesemő hullája feküdt. Terdik István nyomban értesítette a rendőrséget, amely azonnal intézkedett a holttest letemetése iránt. A rendőrség egyzersmind megindította a vizsgálatot a gyilkosság ügyében.

— **Harotéri térkép** 1 koronáért kapható Aczél antiquariumában.

— **Hol lehet jól étkezni? A Royal** éttermében. Elfogad havi étkezésre 2 korona couvert table hore 5 fogással. Kitűnő viaszreggeli Dreher korona sör. Bankettekre, lakodalmakra és bálokra, kabarokra a termetek jutányos árban. Tisztelettel Hauer Bertalan, tulajdonos.

— **Olcó és előnyös feltételek mellett** törleszthet kölcsönöket folyósít a Kereskedők és Iparosok Hitelszövetkezete (Csapó-u. 1.)

— **„Aba” szabadalmazott védővel** ellátott legjobb szivarka hüvely kapható mindenütt főképviselet Thaisz A. papirkereskedésében.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest. 1909. március 16. 3

1909. októberi buza	11.48—49
1908. májusi buza	— — — —
1909. áprilisi buza	13.88—89
májusi rozs	— — — —
1909. októberi rozs	9.52—53
1909. áprilisi rozs	10.51—52
októberi zab	— — — —
1908. májusi zab	— — — —
1909. áprilisi zab	8.85—86
1900. májusi tengeri	7.58—59

A föld és belső legkiválóbb szaktékintélyei mint legjobb táplálékot ajánlják a Kufeké-t hány székelenél belhurtnál és hasmenésnél.

A SIMONFFY-UTCA 34. és a NAGY SÁNDOR JÓZSEF-UTCA 11/b számú házak is! nagyon természetes, hogy a NAGY LAJOS Csapó utca 13. sz. alatt levő **Első Debreczeni Hirdetési Nagy vállalatának Irodája** utján.

1909. évi márczius hó 18-án

Csütörtökön este 8 órakor az „Arany Bika” dísztermében

Székely Társaság hangversenye

Márkusné Szoyer Ilonka

a m. kir. operaház művésznője.

Fráter Loránd

dalköltő és

Dienzl Oszkár

zongoraművész közreműködésével.

Jegyek kaphatók a következő helyek mellett Pánoly 20 kor. I. rendű ülőhely 1-5 sor 5 kor. II. rendű ülőhely 6-8 sor 4 kor. III. rendű ülőhely 9-10 sor 3 kor. Alóhely 2 kor. Csáthy Ferencz könyv és zenemű kereskedésében Debreczen, II. Egyházter 2.

Hatóságilag engedélyezett

végeladás az Ernyőgyárban.

Az üzlet teljes felosztása miatt mélyen leszállított árak

MERKLER SOMA,
DEBRECZEN, Placz-utca 28. szám.

A Harmat Crème

arczsépitő és bőrapólo kenőcs.

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a leggyorsabb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (míttessen) bőrbajokat. Kicsímítja a ránczosodni kezdő arczbőrt s azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvazer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zsíros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Crém I. kor.

Készítő helye s főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza.

Debreczen,

Főplacz 31, a városházzal szemben.

Figyelem!

Válódi szegedi édes nemes és rózsapaprika különleges ségimertéjéértom a mélyen tisztelt háziasszonyok, vendéglátók és hentes urak figyelmébe. Eladás postacsomagokba és nagy mennyiségben is. Ugyanezt olcsó bavasárási forrás mindennemű fűszereikben. Tessék bizalommal próbárrdelést csinálni.

Lindenfeld J. Jenő

fűszer és gyarmatáru nagykereskedésében
Rózsater 2. Pénzügyi palota.

Pavlovits és Szilágyi

műpítész és építő mesterek építési vállalata

Debreczen, Placz-u. 42. (Lamprecht-palota.)

Épületek tervezése, modern beosztás, művészi kiképzéssel. Épületek felépítése szakszerű kivitelben. Lakásberendezések tervezése. Tetők és épületek értékesítése. Ingatlanok becslése és műszaki ügyekben tanácsok. — Telefon 667.

Villamos világítást,

a villamos csengők, házi telefonok berendezését és evi kezelését és minden e szakba vágó legkompikáltabb munkát úgy helyben mint vidéken a legolcsóbban és szakszerűen — több évi jótállás mellett vállal

FÖLDES SÁNDOR

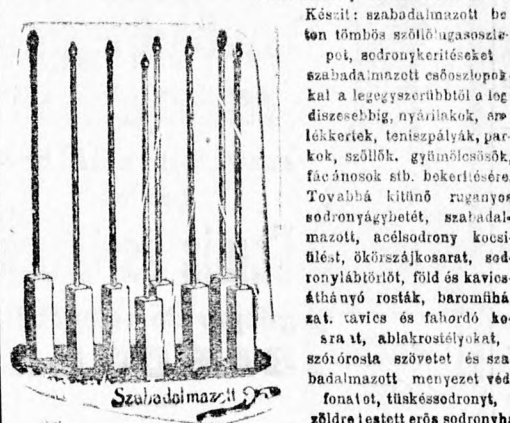
elektrotechnikai vállalata

Debreczen, Nagytrafik udvar

Minden irányba égő Wolfram lámpák, iltámpaszekerek, csillárok, izzólámpák nagy választéka a legolcsóbb árban. Kolesón iltámpák havi 3 korona díjért.

Telefon 210. Telefon 210.

Neubauer János sodronymű gyáros

Kívánatra nagy képes árjegyzéket küld ingyen és bérmentve. Szives pártfogást kérve

Neubauer János

Körutamból hazatérkezve ismét megkezdem működésemet, ez utamon bővítve ismeretemet a legújabb modern szabászat, izléses kivitelben bármily irányban, szolid árak mellett, úgy, hogy bárki is nagy megtakszírását érhet el ez által szép forma és jó munka tekintetében. Kérem ezért részemre továbbra is a szives pártfogást és megrendelést mielőbb, hogy a már eddig is nagyszámu rendelésnek eleget tehessenek.

Antal Vincze,

férfi szabó és szabászatit oktató üzletv.
Május hólg Kazinczy-utca 12. sz.

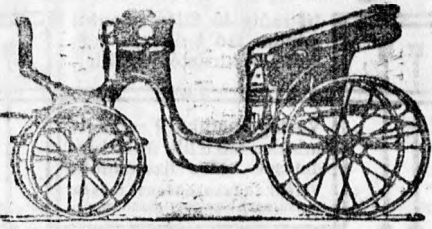
KÖZPONTI DROGUERIA

Telefon. DEBRECZEN. Telefon. Placz-utca, Városház épület.

Gazdaságok és gyártelepek részére előírás szerint berendezett mentőszekrények, kötszerek, desinficiálószerkek Creolin, Carboll, mindennemű állatgyógyászati cikkek és műszerek. Sertés és marha tápporok és Fluidok nagy raktára, ugyazin en nagy választék mindentéle gumulárokban, sörvétkötőkben, valamint fényképezéshez szükséges vegyszerekben.

Fábián László

Kocsigyára
DEBRECZEN, Hatvan utca 61. szám.
Alapítottatott 1901-ben.

Raktáron tart mindennemű hintót és hajtókoszt. Régi kocsikat újakra becserél. Jó karban levő javított kocsik mindig raktáron vannak. Javításokat olcsón és pontosan eszközöl. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagy alkalmi vásár
bezárólag f. hó 31-ig

a **Mék csillag-nál.**
Kész blousok . . . 85 kr. feljebb
barhet aljak . 1.30 . . .
szövet . 2.40 . . .
parnet alsó szok. 1.10 . . .
bugy. 95 . . .

Azonkívül itt fel nem sorolt árúk nagy választékban igen olcsó árban szerkezhető be. Gyászruhákat 6 óra alatt készítek. Mérték szerinti megrendelést gyorsan és pontosan teljesítek. Szives pártfogását kérem a n. é. vevőközönségnek.

Tisztelettel
Ferenczy József.
Kossuth-utca 17. Simonffy ház.

Szép a bajusz
a híres

HAJDUSÁGI PEDRÓ-vel.

Hajdusági Bajuszpedró. Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zairmentes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos. Törvényesen védve.
1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetük 2 korona 15 fillér bérmentve utánvétellel.

Védjegy. Egyedüli készítő
Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.
„Arany egyszaru” gyógyszerháza
Telefon 496. Telefon 496.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár

Menyasszonyi kelengye.
Vászon, kész fehérnemű.
Női divatáru.

„ Külön szőnyegosztály. ”
Óriási választék!

1303/1 1-2 old.
Viepesutobrol

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szó 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék v. választéjegyet csatolni.

Egy fiatal rőfös segéd azonnal felvétetik cím a kiadóhivatalban

Faszeges munkások állandóan felvétetnek, ugyanott tanuló kerestetik. Czipő-gyár Csapó-utca.

Száraz vágott tűzifa 100 kilogramonként 1 frt. 20 kr. Vadásznál Varga-utca 35. Telefon 488

Hajduböszörményben a Piaczhoz közel eső Hold-utczán nagy telekkel bíró két külön ház, az iskola-utczán szintén nagy telekkel bíró ház. a böszörményi Vénkertben 3 darab házhelynek alkalmas, most még gyümölcsös kert, és a böszörményi réter tanya épületekkel ellátott 16 és fél köbölös szántó és kaszáló föld örökösen eladó vagy haszonbérbe kiadó. Érték zhetni Debreczenben Varga-u. 43 sz. alatt.

Eladó földbirtok. Debreczen határában a városhoz 5 kilométer távolságban az Ujföldön a Monostorpályi utfélen 75 hold föld parcelláz a, avagy egészben azonnal eladó. Ertekezhetni József kir. h. utca 22 szám alatt.

Magán-detektiv Debreczen, Iskola-utca 4. elintézi a legkényesebb családi ügyeket, nyomozásokat, megfigyeléseket a legnagyobb titoktartás mellett. **Krámer József.**

CZIGARETTÁZÓK!

100 db. hüvely nikotin mentes:
Kip-kop " 08 Riz " 14
Tuzli " 10 Parafus " 14
Dobab " 12 Arany " 20
Kulibri, különlegesség 16 kr.

Kapható **HARMATH'S** szivarok hüvelykülönlegességek foraktárában Debreczen füvészkert u. 14.

A Piaczhoz közel egy jó forgalmu teljesen berendezett mézsárcsok május 1-től kiadó. Cím Mikósa u 10 sz. alatt a háziurnál.

Hat szobás lakás Egyháztér 18 sz. alatt továbbá 2 butorozott szoba kiadó.

MADÁR KEDVELŐKNEK. Egy amateur teljes berendezésű tenyésztő és szekrény kalitkái olcsón eladók.

Könyvelést keresek a reggeli órákra lehetőleg szabó üzletben cím a kiadóban.

Köszvény

Rheuma és volókóben szenvedőkkel hálából szívesen tudatom ingyen, miáltal nyertem javulást hosszú évi nehézszenvedésben.

Nusszer C. k. a. Nagyszombat 2.
Szt. János-utca 295j

Kinél rendeztessük be lakásunkba villanyvilágítást?

Földvári L.

első debreczeni elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalatánál

Kossuth-utca I. sz.

Telefon 168. szám.

Költségvetések díjtalanul.

Stock-Cognac Medicinal
szavatolt valódi borpárlat
Camis és Stock
gőzpároló telepéből,
BARCOLA.
Egyedül Cognac gőzfőzőce állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.
Kapható minden jobb üzletben

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz! a nagy alkalmi vásár!

Megérkezett a tavaszi idényre minden a mi legszebb, lelegegán-abb, úgy szövetekben mint selymekben.

Óriási választék a legutolsó divat szerinti Costüm, Blouse és pongyola kelmékben. Gyönyörű mosó Francia gyapju delaineekben.

Valódi angol Zephirek és ruha vásznak, kretonok batiztok. Arany és gumi öv különlegességek. Gyönyörű ajour és sima női harisnyák, elegáns remek csipke és selyem blousok, férfi és női fehérneműek, gyermek harisnyák, selyem zsinórok és sujtások minden színben. Szőnyegek csipke és szövet függönyök, ágy garnitourak, mindenféle divat cikkek, Saját készítésű paplanok, valódi lenvásznak és madepolai Shiffonok minden czik meglepő olcsó árban szerezhető be.

Molnár V. J. és Társa fiókja
Kossuth és Batthány-u. sarok színházzal szemben.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.
Zavatzky Leó
Debreczen, Piacz-utca 16 sz.
Bika szállodával szemben.

Női blousok és gyermek ruhák
nagy választékban.
Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harisnyák, keztük, női és gyermek kötények, gallérok, nyakkendők, csipkék szallagok, Női, férfi, és gyermek fehérneműek.
Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

Prelovsky András

úri szabó üzlete- és egyenruházati intézete
Debreczen, Kossuth-utca 4. sz.

Megérkeztek a tavaszi öltöny- és felöltő szövet különlegességek, melyeket a

lelegegánsabban

készítik el.
Készítik egyszersmint alkalmi-, salon-, smoking-, fraköltönyök és lovagló britses nadrág különlegességeket.

Értesítés

A Monoszterly és Kozmik Pesti nagy czég csődtömegből vett áruk megérkeztek u. m. sima és blouse selymek, kostüm és blouse kelmék, selyem és csipke blousok, selyem és cloth szoknyák, angol zephirek és minden itt fel nem sorolt cikkek olcsó szabott árak mellett kaphatók

Ifj. Klein Ignácznál

Piacz-utca, Kistemplommal szemben.
Férfi ingek és harisnyák, ugyszintén gyermek és női harisnyák mesés olcsó árban kaphatók.